

Anna Drab-Kurowska

Kształtowanie polityki konkurencji w polskiej gospodarce : aspekty teoretyczne i praktyczne

Ekonomiczne Problemy Usług nr 112, 39-47

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ANNA DRAB-KUROWSKA
Uniwersytet Szczeciński¹

KSZTAŁTOWANIE POLITYKI KONKURENCJI W POLSKIEJ GOSPODARCE –
ASPEKTY TEORETYCZNE I PRAKTYCZNE

Streszczenie

Artykuł koncentruje się na przedstawieniu istoty polityki konkurencji i działań, które są realizowane przez państwo w tym obszarze. Autorka zdefiniowała pojęcie konkurencji i polityki konkurencji. Następnie odniosła się do analizowanej polityki w warunkach polskich. Nakreśliła cele tej polityki oraz wskazała na regulatorów wybranych rynków, którzy to wspierają konkurencję w wybranych sektorach.

Słowa kluczowe: konkurencja, polityka konkurencji, regulacje rynkowe.

Wprowadzenie

Przedmiotem rozważań prezentowanego artykułu jest przedstawienie istoty polityki konkurencji oraz działań realizowanych w tym obszarze zarówno przez Polskę, jak i Unię Europejską.

Należy podkreślić, że obszar ten jest:

- zróżnicowany ze względu na pewne odmienności przedmiotowe²,
- zróżnicowany w kontekście egzekwowania przepisów prawa ochrony konkurencji UE.

Postępujące procesy globalizacji, silne tendencje liberalizacyjne oraz intensywny wzrost znaczenia nowoczesnych technologii zmieniły sytuację na rynkach krajowych, jak i międzynarodowych (Czaplewski 2013, s. 65). Pojawiła się ko-

¹ Katedra Polityki Gospodarczej i Ekonomii Społecznej, Zakład Polityki Gospodarczej.

² Przedmiotem są kluczowe sektory sieciowe, takie jak sektor energii, telekomunikacji i usług pocztowych, rynki oparte na wiedzy oraz pozostałe obszary wyżej niewymienione.

niezność regulowania tych rynków poprzez odpowiednie kształtowanie polityki konkurencji.

Podstawowym celem prowadzonych rozważań jest wskazanie, w jakim kierunku powinna zmierzać polityka konkurencji.

Rozważania te przede wszystkim ukierunkowano na poszukiwanie odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

- jakie są podstawowe cechy polityki konkurencji?;
- jakie metody i instrumenty mogą być wykorzystywane do oddziaływania na gospodarkę w celu wzmocnienia konkurencji?

1. Istota konkurencji

Punktem wyjścia dla charakterystyki polityki konkurencji jest przedstawienie pojęcia konkurencji. Konkurencja jest zagadnieniem podstawowym, zarówno w teorii ekonomii i zarządzania, jak i w polityce gospodarczej. Bez wątpienia sprawnie funkcjonujący mechanizm konkurencji jest priorytetowy dla rozwoju gospodarczego państwa. W literaturze ekonomicznej można wskazać na wiele definicji i podejść do tego zjawiska. W związku z licznymi interpretacjami można wskazać, że jest to pojęcie niejednoznaczne i trudne do zdefiniowania. W podpunkcie tym zaprezentowane zostaną poglądy ekonomistów w najważniejszych nurtach ekonomicznych (Maniak 2005, s. 151).

W ekonomii klasycznej konkurencja traktowana była jako siła porządkująca w gospodarce. Nawiązując do siły grawitacji w fizyce, konkurencja traktowana jest jako proces, w którym ceny osiągają ich naturalny poziom. Konkurencja ma charakter procesu rywalizacji między niezależnymi podmiotami, odnoszącego się do rynkowych relacji wymiany. Ekonomiści klasycy zauważyli istotną praktyczną rolę wolnej konkurencji, za której przeciwieństwo uznali monopol, oraz że pożądana wolna konkurencja nie powstaje sama, lecz dla prawidłowego funkcjonowania potrzebuje wsparcia ze strony państwa. Przy braku odpowiedniego nadzoru przedsiębiorcy będą bowiem zawsze wystawieni na pokusę ograniczania konkurencji (Jong 2003, s. 35–43).

W ekonomii neoklasycznej konkurencja traktowana jest jako pewien stan układu, określona struktura rynkowa (Stigler 1957, s. 395–399).

Za twórców współczesnej teorii konkurencji uznaje się Edwarda Chamberlina i Joan Robinson, którzy wskazali, iż w praktyce gospodarczej trudno spełnić warunki zarówno doskonałej konkurencji, jak i czystego monopolu, gdyż rzeczywistość gospodarcza znajduje się pomiędzy tymi dwoma biegunami. Efektem tego było wprowadzenie pojęcia konkurencji monopolistycznej i konkurencji niedoskonałej. Oboje przeciwstawili się tradycyjnym poglądom, że konkurencja i monopol są wykluczającymi się alternatywami. Na podstawie obserwacji rzeczywistości gospodarczej i zachowań poszczególnych podmiotów gospodarczych Chamberlin

zauważył, że każda rzeczywista sytuacja rynkowa zawiera zarówno elementy konkurencji, jak i monopolu. Nie ma więc możliwości, by gospodarka funkcjonowała w warunkach „czystej konkurencji” lub „czystego monopolu”. Należy podkreślić, iż zarówno model konkurencji niedoskonałej Chamberlina, jak i model oligopolu – jako szczególnej formy niedoskonałej konkurencji – Cournota starały się wyjaśnić, w jaki sposób działa mechanizm konkurencji w rzeczywistości. Wskazano, że źródła siły rynkowej należy upatrywać m.in. w istnieniu kosztów zewnętrznych, barier wejścia i tzw. efektu gapowicza (*free rider problem*) (Śliwińska 2013, s. 211).

J. Schumpeter uważał, że gospodarka wykazuje zdolność do samoregulacji, a fakt pojawiania się monopolu i występowania niedoskonałości rynku traktował jako część „wiecznej burzy twórczego niszczenia”. Był przeciwnikiem interwencji państwa w gospodarkę, a koncentrację uważał za element procesu innowacji (Mykosik 1993).

Szkoła harwardzka, głównie J.M. Clark i jego następcy, rozwinęła pojęcie konkurencji zdolnej do działania (*workable competition*), która ich zdaniem charakteryzowała się dużą liczbą przedsiębiorstw na rynku, różnicowaniem produktów, niepewnością reakcji przeciwników, występowaniem substytutów, możliwością wejścia na rynek nowych przedsiębiorstw, brakiem nieuczciwych i zwodniczych praktyk, zмовy i dyskryminacji cenowej. Teoretycy ci uznali konkurencję oligopolistyczną jako podstawową strukturę współczesnego rynku i uważali, iż właśnie taką konkurencję należy chronić (Śliwińska 2013, s. 211).

Natomiast szkoła chicagowska za kluczową uznała kwestię wolnego wejścia (*free entry*) i wolności gospodarczej. Państwo powinno dbać o usunięcie wszelkich przywilejów podmiotowych (np. dla wielkich korporacji) i dbać, by wolność wejścia i wolność gospodarcza nie były niczym zakłócanie (Bork 1978).

2. Polityka konkurencji – teoretyczne aspekty

Polityka konkurencji to obszar aktywności państwa, której głównym celem jest budowa ładu rynkowego. Ewolucja poglądów na przebieg procesu konkurencji rynkowej spowodowała, iż współcześnie konkurencja uznawana jest za podstawowy imperatyw życia gospodarczego (Badzińska 2011, s. 13). Podmioty gospodarcze konkurują ze sobą o rzadkie zasoby zgodnie z regułami wytyczonymi przez prawo zakazujące określonych praktyk biznesowych dla zachowania intensywności procesu konkurencji na określonym, pożądanym z punktu widzenia społeczno-gospodarczego interesu, poziomie. Uznaje się, że konkurencja rynkowa posiada następujące funkcje (Wrzosek 1996, s. 242; Knieps 2001, s. 4):

- sterowniczą (sterowanie podziałem oraz przepływem produktów i usług wytwórczych według kryterium preferencji nabywców, co sprzyja optymalizacji procesu zaspokajania ich potrzeb),

- dostosowawczą (zapewnianie płynnego dostosowywania produktów i zdolności wytwórczych do zmieniającej się struktury popytu i techniki produkcji, co umożliwi oszczędności w sferze inwestycji),
- alokacyjną (sprzyjanie optymalnej alokacji zasobów zgodnie z optimum Pareto, zapewniającej celowe ich wykorzystanie, stymulującej wzrost produkcji lub obniżkę kosztów),
- regulacyjną (zapewnianie podziału dochodów między podmiotami rynku według kryterium wydajności i efektywności, co oznacza, że procesy konkurencyjne łagodzą lub eliminują podział dochodów według kryterium siły ekonomicznej),
- innowacyjną (przyspieszanie procesu wprowadzania oraz upowszechniania innowacji i postępu techniczno-organizacyjnego) (Kotylak 2013, s. 722).

Należy podkreślić, iż oddziaływanie na gospodarkę poprzez prowadzenie polityki konkurencji nie może sprowadzać się tylko do wykonywania zdefiniowanych reguł prawnych, konieczne jest także zdefiniowanie czynników *stricto* ekonomicznych, które wymagają analizy w długim okresie. Polityka konkurencji skupia się na (Michalski 2013):

- działaniach związanych z ochroną konkurencji (egzekwowanie ucziwej rywalizacji, zakaz praktyk antykonkurencyjnych, porozumień kartelowych, nadzorowanie procesu koncentracji rynkowej oraz zapobieganie nadużywania pozycji dominującej/wykorzystywania asymetrii siły rynkowej) (Kosikowski, Ławicki 1994, s. 93);
- działaniach związanych z promowaniem konkurencji (kreowanie warunków rynkowego otoczenia przedsiębiorstw, zwłaszcza w sektorach, gdzie konkurencja była lub jest wyłączona bądź ograniczona, co jest istotne dla krajów, które przechodzą transformację systemową) (Chorób 2013, s. 173);
- procesach demonopolizacji (likwidacja istniejących monopolii, zwłaszcza w sektorach, w których wraz z wprowadzeniem mechanizmów konkurencji oczekuje się poprawy efektywności funkcjonowania branży oraz zwiększenia jej potencjału innowacyjnego; pozwoli to na uzyskanie korzystniejszej relacji pomiędzy ceną a jakością oferowanych dóbr czy usług);
- działaniach związanych z restrukturyzacją (wspieranie wybranych sektorów we wzmacnianiu tzw. potencjału konkurencyjnego i zwiększenie konkurencyjności w wymiarze międzynarodowym) oraz ograniczeniem w stosowaniu wsparcia tym sektorom (pomoc publiczna postrzegana jest jako naruszenie wolności gospodarczej);
- procesach prywatyzacji (własność prywatna jako najlepsza gwarancja racjonalności procesu gospodarowania w ujęciu klasycznym).

3. Polityka konkurencji w Polsce

W latach 90. XX w. w Polsce do kluczowych działań wspierających rozwój polityki konkurencji należała przede wszystkim demonopolizacja, czyli rozbijanie antykonkurencyjnych struktur pozostałych po gospodarce centralnie planowanej. Ponadto istotne było także umożliwianie rozwoju konkurencji na do tej pory zmonopolizowanych rynkach. Kolejnym działaniem ku wsparciu działań konkurencyjnych było tworzenie konkurencji w sektorach infrastrukturalnych (co było szczególnie widoczne w telekomunikacji, energetyce i transporcie lotniczym) oraz zwalczanie praktyk z zakresu nadużywania pozycji dominującej, również bardzo często w tych sektorach³. Pod koniec ostatniej dekady coraz większą uwagę zaczęto poświęcać zwiększaniu efektywności wykrywania antykonkurencyjnych porozumień oraz kwestii stosowania nowych technologii w gospodarce (Budziejewicz-Guźlecka 2013, s. 105).

Działania związane z realizacją skutecznej polityki konkurencji w Polsce wynikają z zapisów strategii „Europa 2020”⁴. Mając świadomość, że silna polityka konkurencji odgrywa istotną rolę, przyczyniając się do zapewnienia stałego wzrostu i rozwoju gospodarczego, Polska od lat realizuje tę politykę w coraz większym zakresie.

Jej głównym i nadrzędnym celem jest zapewnienie warunków do funkcjonowania konkurencji w gospodarce tam, gdzie może ona wpływać na zwiększenie efektywności gospodarowania i innowacyjności, a co za tym idzie – dobrobytu konsumentów. Realizacja celu głównego wiąże się z realizacją trzech celów cząstkowych, którymi są (*Polityka konkurencji...*, s. 6):

1. Ochrona konkurencji na rynkach krajowych.
2. Tworzenie warunków do rozwoju konkurencji.
3. Wspieranie rozwoju konkurencji w gospodarce.

Ochrona konkurencji na rynkach krajowych

W Polsce, poprzez wprowadzenie zasad gospodarki rynkowej, określono warunki do rozwoju konkurencji. Podstawowym warunkiem jest zapewnienie swobody działalności gospodarczej, rozumianej jako możliwość wchodzenia i wychodzenia z rynku oraz gwarancja, że ewentualne ograniczenia i warunki stanowiące barierę wejścia na rynek mają niedyskryminacyjny charakter. Działania te spowodowały,

³ Działania te zostały zintensyfikowane po roku 2000 oraz po wejściu Polski do struktur Unii Europejskiej w roku 2004.

⁴ „Europa 2020” to unijna strategia wzrostu na okres od 2010 do 2020 r. Obejmuje ona o wiele więcej niż samo wyjście z kryzysu, z którym nadal boryka się wiele europejskich krajów. Strategia ta ma pomóc skorygować niedociągnięcia europejskiego modelu wzrostu gospodarczego i stworzyć warunki, dzięki którym będzie on bardziej inteligentny, zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu.

że w ciągu kilku lat na większości rynków zaczął mniej lub bardziej sprawnie funkcjonować proces konkurencji. Jego rozwój wspomagany był z jednej strony przez politykę demonopolizacji prowadzoną przez kolejne rządy, a z drugiej przez otwarcie się gospodarki na inwestycje zagraniczne.

Mimo że proces konkurencji w gospodarce rynkowej kształtuje się naturalnie, to należy wskazać na szereg zagrożeń, które ograniczają jego swobodne funkcjonowanie i rozwój. Najczęściej wynikają one z działań przedsiębiorców, którzy pragną ograniczyć konkurencję w celu zwiększenia swoich zysków. Drugim istotnym zagrożeniem jest antykonkurencyjna interwencja władz publicznych, które dążąc do realizacji innych celów, czy to społecznych, czy gospodarczych, mogą wprowadzać antykonkurencyjne rozwiązania prawne lub organizacyjne, a także zakłócać proces konkurencji, udzielając pomocy publicznej. Stąd też potrzeba prawnej ochrony konkurencji, którą realizuje w polskich warunkach organ antymonopolowy. Do działań tych można zaliczyć (*Polityka konkurencji...*, s. 7):

- zwalczanie praktyk antykonkurencyjnych – nadużywania pozycji dominującej oraz zawierania antykonkurencyjnych porozumień, czyli zachowań przedsiębiorców zakłócających, ograniczających lub eliminujących konkurencję na rynku;
- kontrolę koncentracji, czyli weryfikację wpływu na konkurencję połączeń przedsiębiorców oraz niedopuszczanie do takich, które prowadzą do istotnego ograniczenia konkurencji;
- monitorowanie pomocy publicznej, czyli weryfikację dopuszczalności udzielanej na terenie Polski pomocy publicznej w kontekście jej wpływu na proces konkurencji pomiędzy podmiotami.

Zadaniem organu antymonopolowego jest również aktywne uczestnictwo w procesie konsultacji międzyresortowych, gdzie wyraża on opinie dotyczące ewentualnych antykonkurencyjnych skutków proponowanych nowych rozwiązań legislacyjnych.

Tworzenie warunków do rozwoju konkurencji

Kolejnym istotnym celem polityki państwa w zakresie rozwoju konkurencji jest tworzenie korzystnych warunków do jej rozwoju. Jak wskazano powyżej, na większości rynków konkurencja jest zjawiskiem rozwijającym się naturalnie i najbardziej pożądanym działaniem ze strony państwa jest eliminacja jej zakłóceń. Jednak można wskazać na obszary gospodarki, gdzie ze względów strukturalnych bądź uwarunkowań historycznych powstanie konkurencji jest niemożliwe lub znacząco utrudnione bez działań regulacyjnych ze strony organów publicznych. Do obszarów tych można zaliczyć sektory infrastrukturalne: telekomunikację, energię, transport kolejowy i lotniczy oraz usługi pocztowe, które w XX w. były w większości krajów objęte monopolem państwowym.

W ostatnich dekadach w Polsce, podobnie jak w całej Unii Europejskiej, realizowany jest proces ich stopniowego otwierania na konkurencję, który wprowadzają

w życie właściwi ministrowie oraz powołane specjalnie do tego zadania organy regulacyjne, tzw. regulatorzy branżowi:

- Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) – regulator telekomunikacji i poczty oraz wspólnie z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji (KRRiT) mediów elektronicznych,
- Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (URE) – regulator rynków energii,
- Prezes Urzędu Transportu Kolejowego (UTK) – regulator rynków usług kolejowych,
- Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC) – regulator transportu lotniczego.

Podsumowując tę część rozważań, należy wskazać, iż tworzenie warunków do rozwoju konkurencji w każdym z wymienionych sektorów wymaga odrębnych działań oraz stosowania indywidualnych rozwiązań. Ze względu na szczególną istotność sektorów infrastrukturalnych dla całej gospodarki otwieranie ich na konkurencję tradycyjnie zajmuje osobne miejsce w polityce konkurencji.

Wspieranie rozwoju konkurencji w gospodarce

Proces konkurencji może być intensyfikowany poprzez proces budowania odpowiedniej świadomości wszystkich zainteresowanych podmiotów, czyli nie tylko przedsiębiorców, ale również konsumentów, władz publicznych, organizacji pozarządowych itp. Kluczowa jest znajomość zasad funkcjonowania gospodarki rynkowej i prawa konkurencji, co daje możliwość wywierania presji na przedsiębiorców i skłaniania ich do społecznie pożądanых zachowań. Świadomość tę budują odpowiednio prowadzone akcje informacyjne i edukacyjne oraz cały obszar komunikacji społecznej (*Polityka konkurencji...*, s. 7).

Nie bez znaczenia jest postawa władz publicznych. Istotne jest dążenie do wprowadzania rozwiązań, które mogą zintensyfikować proces konkurencji tam, gdzie on już istnieje. Wszelkie usprawnienia dla przedsiębiorców bądź usuwanie nieuzasadnionych przeszkód dla ich efektywnego działania, powodujące wzrost ich konkurencyjności i innowacyjności z pozytywnym skutkiem dla rynku i konsumentów, można uznać za istotne działania wspierające rozwój konkurencji w gospodarce.

W związku z szerokim zakresem celów polityki konkurencji w ich realizację może być zaangażowanych wiele organów administracji państwowej. Jednakże do najważniejszych zalicza się wskazane wcześniej wyspecjalizowane organy regulacyjne, czyli Prezesa UOKiK oraz regulatorów sektorowych, a także ministrów, w których sferze oddziaływania znajdują się kwestie dotyczące gospodarki (*Polityka konkurencji...*, s. 7).

Należy zaznaczyć, iż regulacje sprzyjające wzrostowi konkurencji przyspieszają wzrost gospodarczy, szczególnie w krajach (w tym w Polsce), w których istnieje znaczna luka technologiczna w porównaniu do gospodarek krajów wysoko rozwiniętych. Ponadto trzeba podkreślić, iż rozwój konkurencji pozwala na umac-

nianie i ochronę reguł uczciwej konkurencji w gospodarce, a co za tym idzie przeciwdziałanie nadużywaniu pozycji dominującej, kontrolę i zapobieganie fuzjom i przejęciom przedsiębiorstw mogących mieć negatywny wpływ na konkurencję.

Podsumowanie

Konkurencję na rynkach krajowych należy postrzegać jako jedną ze zdobyczy transformacji ustrojowej i immanentną część gospodarki narodowej. Zadaniem organów publicznych jest tworzenie warunków do jej rozwoju, jej ochrona oraz wspieranie. Na kolejnych etapach rozwoju państwa i jego gospodarki oraz życia społecznego obywateli inne kwestie dotyczące konkurencji wysuwają się na plan pierwszy jako priorytetowe, czyli takie, którym powinno poświęcać się szczególną uwagę i których realizacja ma wpływ na rozwój gospodarki w przyszłości.

Literatura

- Badzińska E. (2011), *Konkurowanie przedsiębiorstw w segmencie młodych konsumentów*, PWE, Warszawa.
- Bork R.H. (1978), *The Antitrust Paradox*, Free Press, New York.
- Budziewicz-Guźlecka A. (2013), *Informacja i wiedza czynnikiem rozwoju przedsiębiorstw*, Zeszyty Naukowe nr 762, Ekonomiczne Problemy Usług nr 104, *Europejska przestrzeń komunikacji elektronicznej*, t. I, Wyd. Naukowe US, Szczecin.
- Chorób R. (2013), *Instytucjonalne determinanty rozwoju innowacyjnych powiązań integracyjnych*, Zeszyty Naukowe nr 762, Ekonomiczne Problemy Usług nr 104, *Europejska przestrzeń komunikacji elektronicznej*, t. I, Wyd. Naukowe US, Szczecin.
- Czaplewski M. (2013), *Podstawowe uwarunkowania logistycznego kształtowania procesów w transporcie międzynarodowym*, w: *Systemy zarządzania logistycznego w transporcie morskim*, red. Henryk Salmonowicz, Wydawnictwo Zapol, Szczecin.
- Jong H.W. (1985), *Dynamische Markttheorie*, H.E. Stenfert Kroese B.V., Leiden–Antwerpen.
- Knieps G. (2001), *Wettbewerbsökonomie. Regulierungstheorie, Industrieökonomie, Wettbewerbspolitik*, Springer-Verlag, Berlin–Heidelberg.
- Kosikowski C., Ławicki T. (1994), *Ochrona prawna konkurencji i zwalczanie praktyk monopolistycznych*, PWN, Warszawa.
- Kotyłak S. (2013), *Przemysł kreatywny jako element gospodarki elektronicznej*, Zeszyty Naukowe nr 762, Ekonomiczne Problemy Usług nr 104, *Europejska przestrzeń komunikacji elektronicznej*, t. II, Wyd. Naukowe US, Szczecin.

- Maniak G. (2005), *Konkurencja i konkurencyjność w badaniach współczesnej ekonomii*, w: *Teoretyczne aspekty gospodarowania*, red. D. Kopycińska, Wydawnictwo Katedra Mikroekonomii US, Szczecin.
- Michalski B., *Polityka konkurencji jako czynnik napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych*, www.ism.uni.wroc.pl [dostęp 3.12.2013].
- Mykosik S. (1993), *Teoria rozwoju gospodarczego Josepha A. Schumpetera*, PWN, Warszawa.
- Polityka konkurencji na lata 2011-2013*, UOKIK, Warszawa 2011, www.uokik.gov.pl [dostęp 5.01.2014].
- Sprawozdanie Komisji dotyczące polityki konkurencji za rok 2012, 5.07.2013 Bruksela, www.ec.europa.eu [dostęp 4.01.2014].
- Stigler G.J. (1957), *Perfect competition, Historically contemplated*, „The Journal of Political Economy”, 65(1).
- Śliwińska M. (2013), *Ochrona konkurencji we współczesnej gospodarce wyzwaniem dla teorii konkurencji*, „Ekonomia i Prawo”, t. XII, nr 2.
- Wrzosek W. (1998), *Funkcjonowanie rynku*, PWE, Warszawa.

COMPETITION POLICY IN THE POLISH ECONOMY – THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS

Summary

This article focuses on the presentation of the essence of competition policy and actions that are implemented by the state in this area. The author defined the concept of competition and competition policy. Then referred to the competition policy in Poland. The author describes the objectives of this policy and shows the markets regulators situations who are supporting competition in special sectors.

Translated by Anna Drab-Kurowska